

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни
для студентів напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Харків 2013

Методичні вказівки затверджені на засіданні кафедри устаткування підприємств харчування, протокол № 12 від 25.03.2013 р.

Зав. кафедрою, д.т.н. проф.

Г.В. Дейниченко

Методичні вказівки схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту протокол засідання № _____ від «_____» _____ 2013р.

Голова науково - методичної комісії, к.е.н., доц.

В.М. Селютін

Рецензент: к.т.н. доц. О.Г. Терешкін

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ.....	
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ КУРСУ.....	
Тема 1 Вступ в інтелектуальну власність та система інтелектуальної власності	
Тема 2 Авторське і суміжні права.....	
Тема 3 Право промислової власності.....	
Тема 4 Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності у готельно- ресторанній справі.....	
Тема 5 Патентна інформація і документація.....	
Тема 6 Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності та оцінка вартості прав.....	
Тема 7 Управління правами інтелектуальної власності.....	
Тема 8 Захист прав інтелектуальної власності у готельно-ресторанній справі	
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	

ВСТУП

В часи становлення в Україні ринкової економіки та демократичності держави головною соціальною цінністю, як вказано в її Конституції, визнана людина, її життя та здоров'я, честь та гідність, законні права та інтереси. Забезпечення гідних людини умов життя, перш за все, пов'язано з економічними перетвореннями, які неможливі без впровадження нової техніки та технологій. Людина має право на творчість, користування досягненнями науки, культури й мистецтва. У зв'язку з цим інтелектуальна власність набуває особливого значення і як засіб самовираження, і як комерційна цінність. У сучасному світі об'єкти права інтелектуальної власності відіграють значну роль у забезпеченні конкурентоспроможності товарів та послуг і стають, таким чином, вирішальним чинником економічного розвитку.

Метою викладання дисципліни є висвітлення ролі інтелектуальної діяльності у розвитку готельно-ресторанної справи, її місця в соціально-економічному розвитку країни, а також забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Завдяки вивченню дисципліни студенти повинні вміти визначити: основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності, складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності, складові системи інтелектуальної власності в Україні, інтелектуальну власність в нормах загального законодавства України, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності готельно-ресторанної справи, оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності, вартість права на об'єкти інтелектуальної власності у цій сфері, процедуру захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності у готельно-ресторанній справі у разі їх порушення, економіку та шляхи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у готельно-ресторанній справі.

Дані методичні вказівки спрямовані на організацію самостійної роботи під час вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність».

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Згідно з Положенням "Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах", самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань.

Доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні. В процесі викладання навчального матеріалу засвоюється 15 відсотків інформації, що сприймається на слух, 65 відсотків - слух і зір.

Якщо навчальний матеріал опрацьовується власноручно, самостійно (індивідуально) виконується завдання від його постановки до аналізу отриманих результатів, то засвоюється не менше 90 відсотків інформації.

Саме тому вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування у студентів навиків самостійної творчої роботи.

Придбання міцних знань з дисципліни «Інтелектуальна власність» можливе лише за систематичної самостійної роботи над курсом.

Для вивчення будь-якої теми, необхідно використовувати підручники за основним переліком довідкової літератури, а також опрацьовувати додаткову літературу.

При роботі над темою потрібно звертати увагу на поняття, термінологію, які застосовуються в межах теми курсу, скласти конспект з основних теоретичних питань. Вивчати теми необхідно у тій послідовності, в якій вони викладення в робочій програмі, приступати до наступної теми доцільно лише після вивчення попередньої.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ТЕМ КУРСУ

Тема 1 Вступ в інтелектуальну власність та система інтелектуальної власності

При вивченні даної теми перш за все необхідно звернути увагу на поняття інтелектуальної власності, як результату творчої діяльності людини.

Для повноцінного засвоєння даної теми та й курсу в цілому необхідно також звернути увагу на класифікацію об'єктів інтелектуальної власності, та визначення кожного об'єкту окремо. Також необхідно визначити загальні та відмітні ознаки в цивільно-правовому регулювання прав на об'єкти промислової власності, авторського права та суміжних прав, а також нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Окрім розгляду об'єктів інтелектуальної власності слід також засвоїти також поняття суб'єкта права інтелектуальної власності. При цьому необхідно звернути увагу на те, що суб'єктом права інтелектуальної власності може бути як юридична так і фізична особа, але творцем даного права може бути лише фізична особа.

Для засвоєння курсу та даної теми зокрема, необхідно звернути увагу на джерела права інтелектуальної власності, а саме конституцію України, кодекси в яких розглядаються питання інтелектуальної власності та спеціальне законодавство.

В межах даної теми також необхідно засвоїти міжнародні організації, які переймаються питаннями інтелектуальної власності та розглянути найбільш важливі міжнародні конвенції, договори та угоди.

Особливе місце у засвоєнні матеріалу даної теми слід звернути на державну систему правової охорони інтелектуальної власності в Україні. особливість вивчення даного питання полягає також в тому, що функції органів державної системи та їх назва досить часто змінюється.

Рекомендована література: [1 С.13-84]; [2 С.9-41]; [3 С.9-16]; [5 Т1].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. На які групи умовно можна поділити законодавство України, яке містить норми щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності?
2. На чому базується законодавство України з питань інтелектуальної власності?

3. Які закони належать до спеціального законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності?
4. Що Ви розумієте під терміном „право інтелектуальної власності”?
5. Ви розумієте під терміном „право промислової власності”?
6. Яка система органів інтелектуальної власності в Україні?
7. Що таке об’єкт права інтелектуальної власності?
8. Що таке суб’єкт права інтелектуальної власності?
9. Які існують групи об’єктів інтелектуальної власності?
10. Що належить до об’єктів інтелектуальної власності?
11. Яка існує система органів управління у сфері охорони прав на об’єкти інтелектуальної власності в Україні?
12. Як виникло та розвивалось поняття інтелектуальної власності?

Тема 2 Авторське і суміжні права

При вивченні даної теми необхідно розглянути поняття авторського права як інституту права інтелектуальної власності, вивчити основні завдання, принципи, джерела та функції авторського права.

Для подальшого вивчення цієї теми необхідно розглянути елементи авторсько-правових відносин, суб’єкти авторського права. При цьому слід звернути увагу на поняття авторського договору, види та зміст авторського договору. Окремо слід розглянути особливості розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності на твори.

Особливу увагу слід також звернути на особисті майнові та немайнові права авторів, а також на конкретні юридичні факти. Що породжують підстави для отримання матеріальної винагороди.

Розглядаючи дану тему не можливо її повністю засвоїти, детально не вивчивши закон України «Про авторське право і суміжні права», який введений в дію Постановою Верховної Ради N 3793-XII від 23.12.93.

Рекомендована література: [1 С.187-258]; [2 С.50-56]; [5 Т.2]; [7 С.124-181].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Що ви розумієте під поняттям авторського права?
2. Які дії без дозволу автора є неможливими?
3. Що може бути об'єктами авторського права та суміжних прав?
4. Що відноситься до майнових прав автора?
5. Права на які об'єкти відносяться до суміжних прав?
6. Що таке "копірайт" і що він охороняє?
7. Що належить до немайнових прав автора?
8. Яким знаком позначаються суміжні права?
9. Чи є обов'язковою процедура оформлення прав на об'єкти авторського права?
10. Який термін охорони немайнових прав на об'єкти авторського права?
11. Який термін охорони майнових прав на об'єкти авторського права?
12. Який взаємозв'язок між правами автора, виконавця, виробника фонограм, організації мовлення?
13. Який термін правової охорони об'єктів суміжних прав?
14. Який термін правової охорони об'єктів авторських прав?

Тема 3 Право промислової власності

При вивченні права промислової власності слід звернути увагу на поняття, предмет і систему права промислової власності, коло та характеристику однорідних суспільних відносин. При опануванні права промислової власності необхідно звернути увагу на різні особливості правової охорони для різних об'єктів промислової власності. Вивчаючи та порівнюючи ці два види правової охорони слід особливо увагу звернути на спільності та відмінності в їх цивільно-правовому регулюванні. При вивченні даної теми слід також звернути увагу на особливості міжнародної охорони об'єктів

авторського права та права промислової власності та акти які регулюють дану діяльність.

Розглядаючи питання права промислової власності також необхідно порівняти особливості набуття правової охорони на об'єкти промислової власності з особливостями набуття правової охорони на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Рекомендована література: [1 С.85-168]; [2 С.42-49]; [3 С.17-61]; [4 С.26-71]; [5 Т.3]; [6 С. 1-36]; [7 С.1-40]

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Які існують міжнародні органи у сфері охорони інтелектуальної власності?
2. Які головні міжнародні акти у сфері охорони промислової власності?
3. Що таке винахід?
4. Які об'єкти можуть бути визнані винаходами?
5. Дайте визначення промислового зразка?
6. Хто може бути суб'єктами промислової власності?
7. Що таке патент?
8. У чому полягає процедура надбання прав на винахід?
9. Що є об'єктом винаходу?
10. Що є об'єктом корисної моделі?
11. Що є об'єктом промислового зразка?
12. Які критерії патентоздатності для винаходів та корисних моделей?
13. Що являє собою об'єкт «промисловий зразок»?
14. Що являє собою об'єкт «Знак для товарів та послуг»?
15. Що означає поняття «Географічне зазначення»?

Тема 4 Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності у готельно-ресторанній справі

При засвоєнні матеріалу даної теми необхідно спочатку розглянути мету та принципи правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, а також необхідність їх правової охорони.

При опануванні основами правової охорони на винаходи та корисні моделі необхідно звернути увагу на порядок патентування, строки дії патенту, варіанти рішень стосовно правової охорони, умови патентоспроможності винаходів, дострокове припинення дії патенту та права власника патенту.

Під час вивчення охорони прав на промисловий зразок та географічне зазначення слід звернути увагу на порядок набуття прав та отримання охоронного документу на промисловий зразок та географічне зазначення.

При засвоєнні матеріалів даної теми окремо також слід звернути увагу на особливості охорони прав на торговельну марку та порядок отримання охоронного документу на даний об'єкт промислової власності.

Опановуючи методикою охорони об'єктів авторського права і суміжних прав необхідно розглянути джерела права, форми та терміни охорони авторських прав, а також особливості охорони суміжних прав.

Рекомендована література: [1 С.259-310]; [2 С.42-58].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Які є спільності в цивільно-правовому регулюванні між об'єктами авторського права та права промислової власності?
2. Які є відмінності в цивільно-правовому регулюванні між об'єктами авторського права та права промислової власності?
3. Які документи входять у склад заявки на винахід?
4. Що таке опис винаходу і які розділи він включає?
5. Дайте визначення формули винаходу.
6. Яка формула винаходу називається одноланковою, а яка багатоланковою?
7. Що являє собою реферат винаходу?

8. Хто має право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару?
9. Які документи включає заявка на промисловий зразок?
10. Який термін дії правової охорони торговельної марки?
11. Яким знаком охороняються авторські права?
12. Який термін охорони авторських прав?
13. Яким знаком охороняються суміжні права?
14. Який термін охорони суміжних прав?

Тема 5 Патентна інформація і документація

При вивченні даної теми спочатку необхідно розглянути міжнародні, регіональні та національні патентно-інформаційні органи і їх функції. Приділити увагу інформаційним ресурсам науково-технічної інформації, опанувати властивостями патентної інформації як складовою частиною науково-технічної інформації та розглянути джерела інформації про об'єкти промислової власності.

Під час розгляду матеріалів даної теми необхідно звернути увагу на міжнародні системи класифікацій об'єктів промислової власності, а особливо на міжнародну патентну класифікацію винаходів (МПК), міжнародну класифікацію промислових зразків та міжнародну класифікацію товарів і послуг.

Одним з важливих аспектів, яким необхідно опанувати при вивченні даної теми це процес одержання патентної та патентно-асоційованої інформації її використання та пошук. Для цього необхідно оволодіти методикою проведення патентного пошуку, навиками роботи з різними класифікаційними системами об'єктів промислової власності та їх особливостями, методикою проведення тематичного пошуку, методикою проведення іменного пошуку та особливостями патентно-інформаційних ресурсів України та методами їх використання.

Рекомендована література: [1 С.169-188].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Дайте визначення поняття „патентна інформація”.
2. Дайте визначення поняття „офіційний патентний бюлетень”.
3. Дайте визначення поняття „патентний фонд”.
4. Які дані стосовно винаходів містять офіційні патентні бюлетені?
5. Що таке „патентні дослідження”?
6. Назвіть основне призначення та особливості МПК.
7. Назвіть основне призначення та особливості МКТП.
8. Назвіть основне призначення та особливості МКПЗ.
9. Назвіть основне призначення та особливості КЗЕ.
10. Що таке регламент пошуку.

Тема 6 Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності та оцінка вартості прав

Розглядаючи інтелектуальну власність як нематеріальний актив необхідно, насамперед, звернути увагу на основні нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини, які стосуються нематеріальних активів. Під час опанування даної теми необхідно розглянути методи та підходи оцінки вартості на об'єкти інтелектуальної власності, а також основні способи комерціалізації в курортній та готельно-ресторанній справах. Слід також звернути увагу на особливості внесення об'єктів права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства.

При опануванні даною темою необхідно також звернути увагу на процедуру та особливості передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Рекомендована література: [1 С.311-347]; [2 С.59-78]; [5 Т4].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Назвіть основні цілі оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Які Ви знаєте підходи до оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності?

3. Дайте характеристику витратного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
4. Дайте характеристику порівняльного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
5. Дайте характеристику дохідного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
6. Які Ви знаєте методи оцінки вартості прав на ОІВ?
7. У чому полягає метод прямого відтворення активу?
8. У чому полягає метод заміщення?
9. У чому полягає метод вихідних витрат?
10. У чому полягає метод порівняння продажів?
11. У чому полягає метод прямої капіталізації?
12. У чому полягає метод надлишкового прибутку?
13. У чому полягає метод роялті?
14. У чому полягає метод звільнення від роялті?
15. Яка послідовність оцінки вартості прав на ОІВ?

Тема 7 Управління правами інтелектуальної власності

При розгляді даної теми необхідно звернути увагу на різні етапи життєвого циклу об'єктів інтелектуальної власності. Окремо потрібно вивчити особливості управління об'єктами інтелектуальної власності на етапах його створення, набуття прав, використання, захисту прав та на етапі утилізації.

При розгляді особливостей управління об'єктами інтелектуальної власності на етапі його створення, необхідно звернути увагу на особливості стратегії підприємства щодо розроблення даного об'єкта.

Вивчаючи особливості управління об'єктами інтелектуальної власності на етапі набуття прав необхідно звернути увагу на критерії доцільності даного етапу.

Розглядаючи етап управління об'єктами інтелектуальної власності на етапі використання прав слід звернути увагу на стратегії, яких необхідно дотримуватись.

Вивчаючи управління об'єктами інтелектуальної власності на етапі захисту прав необхідно звернути увагу на порядок захисту прав.

На стадії вивчення управління об'єктами інтелектуальної власності на етапі утилізації слід визначити важливість прогнозування наслідків вичерпання прав на об'єкти, та початком можливості їх безоплатного використання.

Рекомендована література: [1 С.325-334]; [2 С.79-87].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Охарактеризуйте життєвий цикл ОІВ,
2. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі створення ОІВ?
3. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі набуття прав?
4. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі використання прав?
5. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі захисту прав?
6. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі утилізації?

Тема 8 Захист прав інтелектуальної власності у готельно-ресторанній справі

При вивченні даної теми необхідно звернути увагу на причини, що призводять до порушення прав, розглянути системи захисту прав інтелектуальної власності та їх призначення. Для засвоєння матеріалу лекції необхідно також розглянути дії, що порушують права власників об'єктів інтелектуальної власності та опанувати найбільш поширеними видами порушення прав.

Під час вивчення даної тематики необхідно розглянути категорії спорів, суперечки про визнання (невизнання) результату інтелектуальної діяльності об'єктом інтелектуальної власності та суперечки, що стосуються порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності необхідно також розглянути у відповідності до кодексу України про адміністративні правопорушення. Питання, що стосуються цивільно-правового порядку захисту прав, порядку захисту порушених прав, встановленого кримінальним законодавством також повинні бути розглянуті під час вивчення даної тематики. Для повноцінного засвоєння даної тематики необхідно також розглянути відповідальність за порушення прав, що передбачена Кримінальним кодексом України.

Рекомендована література: [1 С.259-306]; [2 С.88-101].

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Мета захисту об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Які дії вчинені без дозволу власника патенту на винахід, визнаються порушенням його прав?
3. Які дії вчинені без дозволу власника патенту на промисловий зразок, визнаються порушенням його прав?
4. Які дії вчинені без дозволу власника свідоцтва про реєстрацію права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, визнаються порушенням його прав?
5. Які дії вчинені без дозволу власника свідоцтва на торговельні марки, визнаються порушенням його прав?
6. Що вважається порушенням авторського права та суміжних прав?
7. Якими правами володіє власник охоронного документа в разі виявлення порушення його прав?
8. До яких органів слід звертатися в разі виявлення порушника прав на об'єкт права інтелектуальної власності?
9. Назвіть які Ви знаєте категорії спорів щодо права інтелектуальної власності?

10. Дайте характеристику юрисдикційної і неюрисдикційної форм захисту права інтелектуальної власності.

11. У чому полягає неюрисдикційна форма захисту права інтелектуальної власності?

12. В яких органах здійснюється загальний порядок захисту права інтелектуальної власності?

13. В яких органах здійснюється спеціальний порядок захисту права інтелектуальної власності?

14. Спори між якими суб'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в господарських судах?

15. Спори між якими суб'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в судах загальної юрисдикції?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Дейниченко Г.В., Горелков Д.В., Дуб В.В., Золотухіна І.В., Мазняк З.О., Терешкін О.Г. Інтелектуальна власність: Підручник / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2010. – 356 с.: Бібліогр.: 111 назв.
2. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: «Ін-т. інтел. власн. і права», 2005. – 108 с.
3. Дейниченко Г.В., Дуб В.В. Патентознавство: Підручник/ Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2012. 208 с.: Бібліограф. 32 назв.

Додаткова література

4. Кожарська І.Ю. Право інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності: Навчальний посібник. К.: Держ. і-нт. інтел. Власн., 2008. – 144 с.
5. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: у 4-х т. / За заг. ред. О.Д.Святоцького. –

- Т.1. Право інтелектуальної власності. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-500 с.
- Т.2. Авторське право і суміжні права. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-460 с.
- Т.3. Промислова власність. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-656 с.
- Т.4. Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік та оподаткування. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999, - 384 с.
6. Левічева О.Д., Кривоший С.Т. Складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: Практичний посібник. – К.: ДП «Український інститут промислової власності», 2005. – 36 с.
7. Черевко Г.В. Інтелектуальна власність: навч. посіб.. — К. : Знання, 2008. — 412с.
8. Ємжин В.М. Особливості подання міжнародної заявки: Методичні рекомендації. – К.: ДП «Український інститут промислової власності», 2006. – 40 с.

Інтернет ресурси для забезпечення дисципліни

<http://www.srou.kiev.ua> – сайт Державного департаменту інтелектуальної власності України

<http://www.ukrpatent.org> – пошуковий сайт Укрпатенту

<http://www.ip-centr.kiev.ua> - сайт Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг

<http://www.uacrr.kiev.ua/> - УААСП

<http://pravo.com.ua/> - Право в області інформаційних технологій

<http://www.ukrpravo.com/> - Українське право

<http://www.copyright.ru/> - російська правова база та статті

<http://www.liga.kiev.ua/lenta/get.html?id=5338> – “Кому належить авторське право на гіперпосилання?”;

<http://itc.ua/article.phtml?ID=178&pid=22&IDw=60> - Авторське право на комп'ютерні програми, створені по найманню

<http://www.copyright.gov/> - Офіс по авторському праву Америки

Електронні видання та бібліотеки України

<http://zakon.rada.gov.ua/> - законодавча база Верховної Ради України

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

<http://www.gntb.n-t.org/> - Державна науково-технічна бібліотека України

<http://www.nplu.kiev.ua/> - Національна парламентська бібліотека

<http://www.cgntb.dp.ua/> - Центральна державна науково-технічна бібліотека горно-металургічного комплексу України

www.uintei.kiev.ua – УкрІНТЕІ

<http://www.ipri.kiev.ua/> - Інститут проблем реєстрації інформації

<http://www.mon.gov.ua/> - Міністерство освіти и науки України

<http://www.ip-centr.kiev.ua/> - Український центр інноватики и патентно-інформаційних послуг

<http://foodportal.com.ua/tppcatalog.html> - каталог торгово-промислових палат України

www.industry.com.ua – інформація про діяльність промислових підприємств України

Електронні видання та бібліотеки Росії

<http://www.viniti.ru/> - ВІНІТІ (Всеросійський інститут наукової та технічної інформації);

<http://www.vntic.org.ru/> - ВНТІЦ (Всеросійський науково-технічний інформаційний центр). Державна реєстрація та облік відкритих НДР і ОКР,

дисертацій, алгоритмів і програм. Реєстрація опису наукових ідей, гіпотез, теорій, концепцій, методів, способів і пропозицій у будь-якій області знань. Бази даних реферативної, бібліографічної і довідкової інформації (загальним обсягом більше 1,5 млн. документів)

<http://www.fips.ru/> - Роспатент.

<http://www.gpntb.ru/> - Державної публічної науково-технічної бібліотеки Росії

<http://elibrary.ru/defaultx.asp> - Наукова електронна бібліотека РФ

http://www.mtu-net.ru/inic_patent/ - ІНІЦ - Інформаційно-видавничий центр Роспатента

<http://www.istc.ru/> - Міжнародний науково-технічний центр (МНТЦ)

<http://miclibrary-intas.ru/> - Міжнародний інформаційний центр (передплата на б/п науково-технічні й інші електронні видання)

<http://www.kompass.ru/> - Компас для РФ

<http://www.vniki.ru/> - Всеросійський науково-дослідний кон'юнктурний інститут

Міжнародні патентні відомства

<http://www.wipo.org/> - ВОІВ

<http://www.wipo.int/pctdb/en/search-adv.jsp> - ВОІВ пошук

<http://ipdl.wipo.int> - пошук

<http://ep.espacenet.com/> - сервер Європейського патентного відомства

<http://www.eapo.org/> - Євразійська патентна організація

Національні патентні відомства

CA Канада <http://opic.gc.ca/>

CH Швейцарія <http://www.ige.ch/>

CN Китай <http://www.cipo.gov.cn/>

DE	Німеччина	http://www.deutsches-patentamt.de/
DK	Данія	http://www.dkpto.dk/
EE	Естонія	http://www.epa.ee/
FI	Фінляндія	http://www.prh.fi/
FR	Франція	http://www.inpi.fr/
GB	Англія	http://www.patent.gov.uk/
		http://www.intellectual-property.gov.uk/
JP	Японія	http://www.jpo.go.jp/
PL	Польща	http://www.uprp.pl/
SE	Швеція	http://www.prv.se/
US	Америка	http://www.uspto.gov/patft/index.html

ПАТЕНТНІ ВІДОМСТВА КРАЇН СНГ

Азербайджан - <http://www.azpat.org/>;
Вірменія - <http://www.armpatent.org/>;
Білорусь - <http://www.belgospatent.org/russian/news/>;
Грузія - <http://www.sakpatenti.org.ge/eng/e-index.html>;
Казахстан - <http://www.kazpatent.org/>;
Киргизстан- <http://www.kyrgyzpatent.org/>;
Литва - <http://www.vpb.lt/>;
Молдова - <http://www.moldovanpatentoffice.org/>;
Таджикистан - <http://www.tjpat.org/>;
Туркменістан - <http://www.tmpatent.org/>;
Узбекистан - <http://www.patent.uz/>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РИНОК ЛІЦЕНЗІЙ:

<http://www.ntis.gov/products/bestsellers/statabs/statabs.asp> - Statistical Abstract of the United States;

<http://www.ssb.no/en/mb/>- Monthly Bulletin of Statistics»;

<http://www.imf.org/external/bopage/bopindex.htm> - Balance of Payments Statistics»;

<http://library.louisville.edu/government/subjects/economy/survey.html> - Survey of Current Business» (США);

http://www.bundesbank.de/vo/vo_mb.en.php - Monthly Report of the Deutsche Bundesbank(Німеччина);

<http://www.dbj.go.jp/english/public/research/no01.html> - Report the survey of Research and Development(Японія);

<http://www.bi.les-europe.org> - Ліцензійне суспільство Великої Британії;

<http://www.les-europe.org> - Європейське ліцензійне суспільство;

<http://www.lesi.org> - Міжнародне ліцензійне суспільство;

<http://www.les-russia.org> - Російське ліцензійне суспільство.

Навчальне видання

ДУБ Володимир Васильович

МАЗНЯК Захар Олександрович

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни
для студентів напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Підп. до друку . .2013 . Формат 60×84. 1/16. Папір офсет. Друк офсет.
Умов. друк. арк. . Тираж прим. Зам.

Видавець і виготовлювач:
Харківський державний університет харчування та торгівлі
61051, Харків – 51, вул. Клочківська, 333

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №4417 від 10.10.2012